

प्रत्यहूपकं दशनिविघ्नरूपं ॥ १३ ॥ १४ ॥ नियतवाङ्मौनवान् ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ हेकुरुश्रेष्ठ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ काश्यपस्य विभाङ्कस्य ऋषेतितालव्यादिः मूर्धन्यादि
 तेदर्शनं त्वनिच्छन्तो देवाः शक्रपुरोगमाः ॥ दुर्गचक्रुरिमं देशं गिरिप्रत्यहरूपकं ॥ १३ ॥ तदा प्रभृतिर्कोतेयनरागिरिमिमंसदा ॥ नाशकुवन्मभिद्रुं कुत एवाधिरौ
 हितुं ॥ १४ ॥ नातमतपसा शक्रो द्रष्टुमेषमहागिरिः ॥ आरोढुं वापिर्कोतेयतस्मान्नि यतवाग्भव ॥ १५ ॥ इह देवास्तदा सर्वज्ञानाजङ्गुरुत्तमान् ॥ तेषामेतानि
 लिंगानि दृश्यन्ते ध्यापि भारत ॥ १६ ॥ कुशाकारे वदूर्वसंस्तीर्णवचभूरियं ॥ यूपप्रकारा बहवो दक्षाश्चैव संस्त्य ध्यापि भारत ॥
 तेषां सायन्तथा प्रातर्दृश्यते हव्यवाहनः ॥ १८ ॥ इहाप्सु तानां कोतेयसद्यः पाप्माभिहन्यते ॥ कुरुश्रेष्ठ ॥ भिषेकं वै तस्मात्कुरुसहानुजः ॥ १९ ॥ ततो नंदाप्सु तांगस्त्वं कौ
 शिकीमभियास्यसि ॥ विश्वामित्रेण यत्रोग्रं तपस्तप्तमनुत्तमं ॥ २० ॥ ततस्तत्र समाप्सु त्यगात्राणि सगोनृपः ॥ जगाम कौशिकीं पुण्यां रम्यां शीतजलां शुभां ॥
 ॥ २१ ॥ लोमश उवाच एषा देवनदी पुण्या कौशिकी भरतर्षभ ॥ विश्वामित्राश्चमोरन्य एष चात्र प्रकाशते ॥ २२ ॥ आश्रमश्चैव पुण्याख्यः काश्यपस्य महात्मनः ॥
 ऋश्यश्रृंगः सुतोयस्य तपस्वी संयतैर्द्वयः ॥ २३ ॥ तपसो यः प्रभावेन वर्षयामास वासवं ॥ अनावृष्ट्या भयाद्यस्य वर्षबलवन्नहा ॥ २४ ॥ मृग्यां जातः स तेजस्वी
 काश्यपस्य सुतः प्रभुः ॥ विषये लोमपादस्य यश्चकारादुतं महत् ॥ २५ ॥ निर्वर्ति तेषु सस्येषु यस्मै शांता ददौ नृपः ॥ लोमपादो दुहितरं सावित्रीं सविता यथा ॥ २६ ॥
 युधिष्ठिर उवाच ऋश्यश्रृंगः कथं मृग्यामुपन्नः काश्यपात्मजः ॥ विरुद्धे यो निःसंसर्गं कथंच तपसा युतः ॥ २७ ॥ किमर्थं च भयान्छुक्लस्तस्य बालस्य धीमतः ॥
 अनावृष्ट्या प्रवृत्तायां वर्षबलवन्नहा ॥ २८ ॥ कथं रूपाच सा शांतिराजपुत्री यतव्रता ॥ लोभयामास याचेतो मृगभूतस्य तस्य वै ॥ २९ ॥ लोमपादश्च राजर्षिर्षय
 दाश्रूयत धार्मिकः ॥ कथं वै विषये तस्य नावर्षत्पाकशासनः ॥ ३० ॥ एतन्मे भगवन् सर्वं विस्तरेण यथा तथं ॥ वक्तुमर्हसि शुश्रूषो ऋश्यश्रृंगस्य चेष्टितं ॥ ३१ ॥
 लोमश उवाच विभाङ्कस्य विप्रर्षेस्तपसा भावितात्मनः ॥ अमोघवीर्यस्य सतः प्रजापतिसमद्युतः ॥ ३२ ॥ शृणु पुत्रो यथा जातः ऋश्यश्रृंगः प्रतापवान् ॥ महा
 ईस्य महातेजा बालः स्थविरसंमतः ॥ ३३ ॥ महान्दं समासाद्य काश्यपस्तपसि स्थितः ॥ दीर्घकालं परिश्रान्तः ऋषिः स देवसम्मितः ॥ ३४ ॥ तस्य रेतः प्रचस्कंदद्वा
 प्सरसमुर्वशी ॥ अप्सूपस्य शतोरान् मृगी तच्चापि वत्तदा ॥ ३५ ॥

पाठः प्रामादिकः ऋश्यो मृगस्तस्येव श्रृंगमस्यास्तीति ऋश्यश्रृंगः ऋश्योनृतव्य

निति मंत्रवर्णान् ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ शुश्रूषोर्मेदितिसंबन्धः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥